

UNIVERZITA PARDUBICE
Fakulta filozofická, Katedra sociálních věd
Posudek oponenta/vedoucího bakalářské/diplomové práce

Název práce: Začlenění dětí cizinců do české společnosti

Autor/ka práce: Monika Harčárová

Oponentka práce: Zuzana Hloušková

Monika Harčárová předkládá k obhajobě bakalářskou práci, která se dle mého názoru pohybuje na hranici přijatelnosti, a to jak po formální stránce, tak po obsahové. Teoretické uchopení migrace a adaptačních modelů je povrchní a nedostatečné a připomíná spíš slovníček základních pojmu. Studentka klade za sebou „dobré rady“ různých autorů, co by měly školy připravit a udělat pro hladkou integraci dětí cizinců do výuky, až se bakalářská práce proměňuje ve školský metodický materiál. Dozvíme se, co by školy měly dělat, jaké pracovní pozice pro potřeby dětí cizinců zřídit a jaké procedury zavést, avšak vědy, potažmo sociální antropologie, v práci najdeme pomalu (jedno z uvedených klíčových slov je „antropologie pedagogiky“, ale je otázkou, zda oprávněně, protože dál o ní není ani slovo). Jelikož práce nemá stanovený žádný cíl, není de facto co hodnotit. Nejsou položeny ani žádné výzkumné otázky, což považuji fatální chybu, stejně jako po útržcích roztroušené pokusy o popis metodologie výzkumu (jednotlivé odstavce na stranách 40, 41, 42 a 43). Z těchto kusých informací vyplývá, že studentka uskutečnila pozorování ve třídě a rozhovory se 4 informanty (3 učitelé a ředitelka). Způsob zpracování rozhovorů je velmi zjednodušující a chybí jakýkoliv klíč, podle kterého jsou poznatky uspořádány do tematických oddílů. Závěry práce lze označit za „nadšené“, jako bychom se ocitli v pohádce: všichni žáci-cizinci všechno překonali, hezky se integrovali a nyní mohou všichni žít šťastně až do smrti. Budiž, pokud chtěla studentka popsat příklad dobré praxe školy, která přistupuje k integraci aktivně a pozitivně, proč tak neučinila a neposkytla nám ucelený popis takového příkladu? Místo toho zůstane jen u chaotické deskripce vybraných prvků a opatření, a to zejména jen v oblasti uzpůsobených výukových metod (např. specifické pracovní listy), přičemž je proces integrace mnohem širší a zasahuje i jiné aspekty na ose žák-rodina-škola. Za nevyhovující dále považuji i práci s odbornými zdroji (vše jsou zřejmě parafráze, žádná přímá citace) a nejsou jasné hranice mezi vlastním textem a převzatými myšlenkami. Parafrázované pasáže se však výrazně liší jazykovou úrovní od textů, které jsou zřetelně vlastními úvahami a komentáři studentky, ty které se vykazují jednoduchou větnou skladbou, opakujícími se pasivními větnými konstrukcemi, překlepy a chybami v interpunkci, zatímco parafráze jsou spíše většími logickými celky bez zmíněných vad (až na občasné překlepy, způsobené zřejmě nepozorností při přepisu).

Vzhledem k výše uvedenému doporučuji práci hodnotit známkou dobře.

Otázky:

Jaké integrační nástroje uplatňuje zkoumaná škola a její pedagogové (mimo zmíněné pracovní listy)?

Na str. 26 uvádíte jakýsi základní „balíček“ informací, které by měli rodiče-cizinci od škol dostávat. Děje se tak už někde? Pokud ne, pokuste se zamyslet nad tím, co tomu brání.

Můžete upřesnit, jak konkrétně jste pozorovala „kapitály“ Pierra Bourdieu ve svém výzkumu?

Dne: 15. 8. 2016

Zuzana Hloušková